

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Dezse Gabriella ügyvéd által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Szabó Erzsébet jogtanácsos által képviselt Adó-és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Hatósági Főosztály Közép-magyarországi Kihelyezett Hatósági Osztály alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróságon 16.K.30.462/2009. számon indított és ugyanezen bíróság 2009. augusztus 25-én kelt 16.K.30.462/2009/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes részéről 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 16.K.30.462/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az első fokú adóhatóság 2001-2005 adóévek tekintetében személyi jövedelemadó, százalékos egészségügyi hozzájárulás adónemekben bevételek utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést végzett. Ennek eredményeként határozatával a felperes terhére 5.663.926 Ft adóhiánynak minősülő adókülönbözetet állapított meg. Kötelezte a felperest 2.831.963 Ft adóbírság és 2.689.146 Ft késedelmi pótlék megfizetésére. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 108-109. §-ai alapján megállapította, hogy a felperes bevallott jövedelmei, vagyongyarapodása, illetve kiadásai nem álltak összhangban, ezért becslési eljárást alkalmazott. Nem fogadta el a felperes azon hivatkozását, hogy apósától, anyósától Sz. Gy-től és feleségétől 78 millió Ft kölcsönt kapott, mivel nevezettek ezen összeggel 2003-ban nem rendelkezhettek. Az alperes 2998803835 számú határozatával az első fokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében arra hivatkozott, hogy az alperes valótlanul és jogszerűtlenül állapította meg, hogy apósa és anyósa nem rendelkezett a hivatkozott összeggel. Ezzel kapcsolatban nem vette figyelembe a felperes által becsatolt okiratokat és bizonyítékokat.

Az első fokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az első fokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az első fokú adóhatóságot új eljárásra kötelezte. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség az alperesi határozatban foglaltakkal szemben. Ennek során a felperes eredetiben bemutatta néhai Sz. Gy-né ... kártyáját és a ...bank tárgydíszaki üzletszabályzatát. Ezzel igazolta, hogy a ... kártyatulajdonosnak - mint kiemelt banki ügyfeleknek - 100.000 USD-t meghaladó összegű pénzeszközének kell lennie. Az első fokú bíróság szerint már önmagában ez a tény is valószínűsíti, hogy az alperes által vélelmezett 4 millió forintos nagyságrendű megtakarításnál nagyobb összeg állt rendelkezésre. Az adóhatóság az Art. 97. §-ában szabályozott tényállás feltárási kötelezettségek körében a felperes által valószínűsített adatok ellenére nem folytatta le a szükséges bizonyítást. A perbeli esetben szükséges a pénzügyi információk beszerzése, melyet a felperes - mivel a számlának nem tulajdonosa - nem tudott beszerezni. A ...bank információit követően kell az adóhatóságnak a tényeket, adatokat értékelnie, amennyiben szükséges, a felperes házastársának az eljárásban történő bevonásával.

Az első fokú bíróság jogerős ítélete ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását. Jogi álláspontja szerint a felperes nem tudta hitelt érdemlően igazolni, hogy felesége szülei rendelkeztek volna a hivatkozott összeggel, a kártya önmagában ezt nem bizonyítja. A banktitokra utalással állította, hogy az első fokú bíróság végrehajthatatlan eljárásra kötelezte az adóhatóságot.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta azzal, hogy nemcsak a bankkártyával, hanem egyéb iratokkal és nyilatkozatokkal is igazolta állításait, amelyeket az alperes nem vett figyelembe.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Art. 109. § (1) bekezdése szerint, ha az adóhatóság megállapítja, hogy az adózó vagyongyarapodásával és az életvitelére fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az adóhatóság az adó alapját becsléssel állapítja meg. Ez esetben - figyelemmel az ismert és adóztatott jövedelmekre is - az adóhatóságnak azt kell megbecsülnie, hogy a

vagyongyarapodás és az életvitel fedezetéül a magánszemélynek milyen összegű jövedelemre volt szüksége.

A becslési eljárás az Art. 108. § (1) bekezdése alapján olyan bizonyítási módszer, amely a törvényeknek megfelelő, a valós adó, illetve költségvetési támogatás alapját valószínűsíti. Az Art. 108. § (2) bekezdés értelmében az adóhatóság bizonyítja, hogy a becslés alkalmazásának a feltételei fennállnak, továbbá azt, hogy a becslés alapjául szolgáló adatok, tények, körülmények, valamint a becslés során alkalmazott módszerek az adó alapját valószínűsítik.

Az Art. 109. § (1) bekezdése alapján az adóhatóságnak kell bizonyítani a becslési eljárás alkalmazásának fennállását, majd ezt követően az Art. 109. § (3) bekezdése alapján a becsléssel megállapított adóalaptól való eltérést, az adózó hitelt érdemlő adatokkal igazolhatja. Az adóhatóság az adózó által előadott tények, adatok valóságtartalmát az adó megállapításához való jog elévülési idejét megelőző időszakra vonatkozóan is vizsgálhatja, ha az adózó állítása szerint vagyongyarapodásának forrása ezen időszakban keletkezett. A bizonyítás lényege, hogy most már az adózó érdekkörébe áll, hogy hitelt érdemlő adatokkal igazolja a becsléssel megállapított adóalaptól való eltérést. Ennek elmaradása, vagy sikertelensége az adózó hátrányára esik.

A perbeli esetben a felperes már a közigazgatási eljárásban hivatkozott arra, hogy felesége szüleitől 75.000.000 Ft kölcsönösszeggel rendelkezett. A közigazgatási iratok alapján megállapítható volt, hogy az adóhatóságok ezt a hivatkozást vizsgálták, de azt azért nem fogadták el, mert az állítólagos kölcsönadók ilyen jövedelemmel nem rendelkeztek.

Az első fokú bíróság is vizsgálta a perben a felperes által hivatkozottakat és a Pp. 221. § (1) bekezdése alapján részletes indokát adta annak, hogy miért fogadta el részben azokat. A felülvizsgálati eljárásban - annak rendkívüli perorvoslati jellegéből adódóan - a tényállás vitatására, módosítására, és a bizonyítékok újraértékelésére vagy felülmérlegelésére nincs lehetőség. Erre csak akkor van mód, ha a jogerős határozatot hozó bíróság tényállást nem állapított meg, vagy a megállapított tényállás hiányos, iratellenes, illetve a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelte.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint azonban az első fokú bíróság a fenti hibáktól mentesen állapította meg az ügy alapját képező tényállást, és a bizonyítékok mérlegelésénél sem volt tapasztalható kirívóan okszerűtlen mérlegelés, így nem volt jogi lehetőség annak újraértékelésére, felülmérlegelésére.

A felperes által hivatkozott kölcsönrel kapcsolatban olyan további bizonyítási eljárás vált szükségessé, amely meghaladja a közigazgatási per kereteit. A tényállás feltárása során természetesen a felperes hathatós közreműködésére is szükség van ahhoz, hogy a pénzügyi adatok az adóhatóság rendelkezésére álljanak. Szükségessé válhat az örökös/ök megnevezése, adótitok alóli felmentés megadása, örököstárs meghallgatása, stb. Csak ezen adatok alapján dönthet az adóhatóság arról, hogy a felperesi adózó hitelt érdemlően tudta-e bizonyítani az adóalaptól való eltérést.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság az első fokú bíróság jogerős ítéletét Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes felperes felülvizsgálati költségének megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket, a pervesztes alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentességére figyelemmel, a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2010. április 29.

Dr. Madarász Gabriella sk. tanácselnök, Dr. Hajnal Péter sk. előadó bíró, Dr. Darák Péter sk. bíró